

BOJ PROTI DEPRESIJI OBETA BITI USPEŠEN

IZ VSEH DRŽAV PRIHAJAJO POROČILA, DA JE KAMPANJA AMERIŠKE LEGIJE USPEŠNA

V kampanji je petinosemdeset novih odborov. -- V zadnjih 24 urah je bila glede zaposlitve država West Virginia na prvem mestu. -- Ženske so zelo aktivne. -- Hodijo od hiše do hiše in iščejo dela za nezaposlene. -- Predsednik Hoover je podpisal predlogo, naj se razdeli vladno pšenico med potrebne.

V kampanjo, ki ima namen najti delo milijon brezposelnim, je pristopilo petinosemdeset novih odborov. To kampanjo vodijo American Legion, Legion Auxiliary, Association of National Advertisers in American Federation of Labor. 91 odborov, ki predstavljajo 35 držav, raznanja, da je do bilo delo 7108 brezposelnih.

Glavni stan Vojne proti depresiji raznanja, da je od časa, ko se je pričela kampanja dobilo delo 153,263 brezposelnih.

Zadnjih 24 ur je v tem oziru država West Virginia na prvem mestu z 1446 delavci, nato pridejo države: New York 969, Ohio 938. V celoti pa še vedno prednjači država Minnesota z 18,908; druga država je New York 15,606 in tretja Wisconsin 14,119.

Obnova dela v železniških delavnicah v West Virginiji je tej državi zelo pomagala do celotnega števila. C & O železnica je v svojih delavnicah v Huntington, W. Va. najela tisoč delavcev. Druge železnice tudi poročajo, da so zopet vzele nazaj nekaj starih delavcev, tako železnica Big Four 317 v Beech Grove, Ind. Železnica C. B. & Q. v Plattsmouth, Neb. je tudi nastavila mnogo delavcev. Milwaukee železnica raznanja, da bo potrošila pet milijonov dolarjev za poprave, kakorhitro pride toplejše vreme; polovica te svote je določena za plače delavcem.

V glavni stan v hotelu Biltmore prihajajo poročila, da se več skupin organizuje, da se priklopijo kampanji, ki jo je pričela American Legion. Zlasti ženske se v tem zelo postrtovalne in združile so se v razne odbore, katerih članice hodijo od hiše do hiše in iščejo delo za brezposelne.

Poročila iz Newcastle, Ind., Granville, O., Monroe, Mich., Painesville, O. in iz drugih krajev raznanjajo, da so tamošnji odbori našli stalno delo mnogim delavcem.

Cedar Rapids, Ia., katero mesto je volilo 170 tisoč dolarjev v pomoč brezposelnim, raznanja, da je bilo do sedaj v ta namen že izdanih \$40,000 in je zaposlenih 400 delavcev; poleg tega pa mesto tudi razdeljuje hrano in obleko. Do 1. junija pričakuje mestna uprava, da bo izplačala do \$100,000.

WASHINGTON, D. C., 8. marca. -- Takoj po konferenci s svojim kabinetom in predsednikom Ameriškega Rdečega križa, Johnom Barton Payne, je predsednik Hoover podpisal resolucijo kongresa, da se razdeli 40 milijonov bušljev pšenice, ki jo ima v svoji oskrbi farmerski odbor, med potrebne.

Predsednik Hoover je brez ugovora podpisal resolucijo, zlasti še, kar je Payne prevzel ponudbo, da bi Rdeči križ nadzoroval razdelitev žita.

Koncem konference pa je Payne javno izjavil, da bo moral Rdeči križ plačati za prevoz in mletje žita. Opozarja pa, da Rdeči križ ne bo prevzel stroškov, ki so združeni s tem, ko bo moka spečena v kruh, -- kajti neka točka v resoluciji določa, da se po mestih, ki štejejo 25,000 ali pa več prebivalcev, razdeljuje kruh mesto žita ali moka. Ta točka resolucije

Lindbergh v sporu s policijo

FORD NOČE BITI ODGOVOREN

Devetindvajset aretiranih nezaposlenih se bo moralo zagovarjati zaradi uboja. -- Ford je najel več delavcev in jim ba je boljše plača.

Detroit Mich., 8. marca. -- Vsi delavci, ki so se včeraj završili, je bila alarmirana milica ter je pripravljena takoj poseči vmes, če bi se nemiri obnovili.

Od demonstrantov, jih je bilo devetindvajset aretiranih, med njimi tudi neka ženska, ki je pozivala nezaposlene, naj vdvo v Fordovo tovarno.

Ker je bil neki Fordov stražnik precej nevarno ranjen in se je bati, da bo podlegel poškodbam, bodo vsi aretiranci obtoženi uboja.

Fordova družba pravi, da ni odgovorna za krvoprelitje.

Policija je morala braniti vhod v tovarno, in če so bili pri tej priliki štirje nezaposleni usmrčeni, ne zadene policije nikakoli odgovornost.

Ford je proti večeru objavil, da je najel veliko število delavcev, ter da so njegovi ljudje boljše plačani kot pa delavci po drugih tovarnah.

JUGOSLAVIJA JE OPUSTILA MONOPOL

Beograd, Jugoslavija, 8. marca. Ministrski svet je razkazal, da je vlada prekinila monopol na žito, ker se je izkazalo, da je škodil splošnemu gospodarskemu položaju. Pod monopolom je bila kmetom cena žita zadržana.

Jugoslovanski žitni monopol je stopil v veljavo 17. julija 1931. Medtem ko je vlada skušala določevati ceno žita, je tudi sklenila pogodbo s Francijo in Nemčijo za prodajo svojega žita. Francija se je zavezala, da bo kupila 10 odstotkov vsega svojega uvoza iz Jugoslavije v zameno, da Jugoslavija dovoli uvoz francoskih in zdravniških potrebščin v Jugoslavijo. Nemčija pa se je zavezala, da bo imela Jugoslavija pred drugimi državami prednost v nakupu žita.

MASARYK JE STAR 82 LET

Praga, Čehoslovacka, 8. marca. Čehoslovaki predsednik Tomáš G. Masaryk, je obhajal svoj 82. rojstni dan. Masaryk je pri najboljšem zdravju in je še vsepovsod zelo priljubljen.

Ob tej priliki ni bil razglašen državni praznik, toda zastave so vihrale vsepovsod po glavnem mestu, in po šolah po celi državi so imeli posebne prireditve. Sprejel je v avdienci ves diplomatski zbor.

tudi zahteva, da ti stroški ne smejo iti na račun vlade, ali pa na račun žita.

Vsled tega bodo v takih mestnih moralah različna dobrodelna društva skrbeti za to, da bo kruh zastoj pečen, ali pa bodo društva prevzela stroške.

NAPAD NA NEMŠKEGA DIPLOMATA

Svetovalec nemškega poslanika je bil napaden. Napadalec je priznal zločin. -- Hotel je doseči spor med Nemčijo in Rusijo.

Moskva, Rusija, 8. marca. -- Ko se je svetovalec nemškega poslanstva dr. Fritz von Twardowski vozil z avtomobilom, je nek mladenič štirikrat ustrelil nanj. Ena krogla je Twardowskega zadela v roko druga pa v vrat. Napadalec je takoj zgrabil nek mlad delavec in ga je izročil policiji. Na policiji je bilo dognano, da je napadalec imel Judas Mironovič Stern, star 28 let, o katerem ni drugega znanega, kot da je bil nekaj dijak na vsenčilišču v Moskvi.

Napadalec je streljal od zadaj in ena krogla je skoro zadela šoferja. Po napadu je šofer Twardowskega takoj odpeljal v bolnišnico, kjer so mu zdravniki odstranili kroglo iz roke.

Moskva, Rusija, 8. marca. -- Takoj po napadu na dr. Twardowskega sta prišla v nemško poslanstvo dva zastopnika sovjetske vlade, ki sta izrazila svoje obžalovanje in sta poslaniku obljubila, da bo zločinec kar najhitreje kaznovan.

Moskva, Rusija, 8. marca. -- Sovjetske oblasti raznanjajo, da je Judas Mironovič Stern, ki je streljal na svetovalec nemškega poslanstva dr. Twardowskega, priznal, da pe s vojnim činom hotel doseči, da prideta Rusija in Nemčija do diplomatskega spora, da bi bilo s tem ogroženo stališče sovjetske unije.

Twardowskega rana se naglo celila. Oblosti zatrjujejo, da pripada Stern, ki je bil nekaj vsenčiliški dijak, k skupini teroristov, ki delujejo po navodilih gotovih tujcev. Po nekaj dnevih obravnave bo napadalec obsojen in najbrže ga bo zadela smrtna kazen.

POMOČ MAJNERJEM IZ AEROPLANA

Salt Lake City, Utah, 8. marca. Šest majnerjev je bilo zakopanih v debelem snegu in so bili več dni brez hrane v neki koči v divjih gorah Nevade. Aeroplan pa jim je pripeljal hrano in jo je spuстил na tla blizu koč.

Sedmi rudar je v nevarnosti za svoje življenje premagal snežene zamete in prišel po velikem naporu v Battle Mountain, malo naselbino v gorah.

Povedal je o velikem pomanjkanju svojih tovarišev in iz Salt Lake je bila takoj obljubljena pomoč.

D. E. Broughton se je z aeroplanom odpravil na 40 milj dolgi polet in je nizko krožil nad kočjo ter vrget zavoj jedil.

SAMOMORI MED ČEŠKIM VOJAŠTVOM

Predsednik Masaryk zahteva premembo predpisov. -- Vojakom je dovoljeno dokazati krivično postopanje.

Praga, Češka, 8. marca. -- Čehoslovaki predsednik dr. T. G. Masaryk je odredil, da se morajo vojaški predpisi premeniti da ne bo toliko samomorov v čehoslovaki armadi. Zelo značilno za predsednika Masaryka je ta odredba, kajti kot socijolog je pred petdesetimi leti izdal prvo svojo knjigo, ki razpravlja o samomorih.

Ker je zadnjih dvanajst mesecev število samomorov v armadi zelo narastlo, je bila imenovana posebna preiskovalna komisija. Na posebno zahtevo predsednika Masaryka so bile napravljene v vojaških predpisih naslednje izpremembe:

V bodoče imajo navadni vojaški pravico pritožiti se naravnost pri stotniku glede krutega ravnanja, ne pa več po dosedani poti od kaprola do stotnika.

Komisija ima nalog preiskati vse samomorne vojakov. Častniki morajo skrbeti za moralno in telesno izobrazbo vojakov. Proučavati morajo duševno stanje in izobrazbo vsakemu vojaku z navetom in prigrvarjanjem, da mu preženejo njegovo potrtost.

Posebno skrbno morajo častniki postopati v novinci in vojakih, ki so se vrnili z dopusta, da jim polagoma preženejo domotožje.

Predsednikova odredba naroča častnikom, da morajo posebno prijazno skušati privaditi novince na nove okolščine, da se polagoma privadijo na vojaško službo.

Posebno pa je naročeno častnikom, da pazijo na to, da ne bodo vojaški v vojašnicah rabili nespozdobnih besed in da ne bodo preklinjali. Tudi vojaške vaje morajo biti manj utrudljive. Po predsednikovem naročilu naj bi častniki poleg vojaške vežbe gledali tudi na to, da se vojaški izobrazijo.

ČUDNA MAČKA

Gouverneur, N. Y., 8. marca. -- Mačka Mrs. W. S. Griffithove nima samo devet življenj, kot se pogosto pravi o mačkah, temveč ima 24 prstov: sedem na vsaki prednji nogi in po pet na vsaki zadnji nogi.

STARA TRDNJAVA V PALESTINI

London, Anglija, 8. marca. -- Trdnjavska palača palestinskih krajev je bila po sporočilu Sir Flinders Petrie najdena pri Tel El Ajul.

V svojem pismu na Sir Charles Martson pravi Petrie: -- Poleg trdnjave je drugo poslopje, ki je nekdanj najbrže bil tempel. Mesto je bilo le deloma razdejano. Vemo, da so imele nekatere hiše po dva nadstropja in dovolj dokazov je, da je mesto zelo cvetelo v času, ko so Egipčani po Jožefovi smrti zatirali Izraelce.

OD ODVAJALCEV JE BAJE DOBIL DVOJE VAŽNIH POROČIL

HOPEWELL, N. J., 8. marca. -- Časopisje še vedno na dolgo in široko poroča o odvedenju Lindberghovega otroka, namiguje, kje se nahaja in prerokuje, kdaj ga bodo odvajalci vrnili -- če ga bodo sploh -- toda vse to so samo domneve, ki ne temelje na dejstvih.

Resnica je, da se teden dni po odvedenju zadeva ni približala rešitvi.

Polkovnik Lindbergh je danes prvič javno izrazil svoje nezadovoljstvo nad navzočnostjo policije in častnikov poročevalcev. Dejal je, da so policisti in častniki vzrok, da mu otrok še ni bil vrnjen. Odvajalci si namreč ne upajo približati se hiši okoli katere kar mrgoli zastopnikov okrajnih, državnih in zveznih oblasti.

Po pošti pa tudi ni mogel dobiti nesrečni oče nobenega važnejšega poročila, ker je do včerajšnjega dne vsa njan naslovljena pisma odpirala policija. Policija je poslušala vse telefonske pogovore.

Ni čuda, da se v takih okoliščinah niso odvajalci upali približati se.

Danes je pa Lindbergh prekinil s policijo vse zveze ter je skoro ozmerjal Lamba, kapitana državne policije, ko je skušal prisluškovati nekemu telefonskemu pogovoru.

Lindberghov zastopnik, gangster Spitalo, je baje noč in dan na delu, toda dosedaj se mu še ni posrečilo stopiti v stik z odvajalci.

Nekateri govore, da je dobil Lindbergh danes od odvajalcev dvojce sporočil.

Koliko je resnice na tem, se ni moglo dognati.

PODPIS ITALJANSKO- OGRSKE POGODBE

Rim, Italija, 8. marca. -- Italija in Ogrska sta podpisali sporazum za imenovanje skupne komisije, ki bo imela nalog, da napravi načrt za znižanje tovarnine po železnicah. Slična pododba je bila pred tednom tudi sklenjena z Avstrijo.

SAMOMOR PSA

Whitehall N. Y., 8. marca. -- Velik pes je splezal na visoko skalo in nazaj ni mogel več. Ves teden je čakal na rešitev in ko rešitve ni bilo, se je s skale vrget v prepad, rajši kot bi poginil lakote.

VSTRELIL ŠTIRI OSEBE IN SEBE

Stockholm, Švedska, 8. marca. Policija raznanja, da je Fredrik von Sydow, sin odlične družine, ustrelil na domu očeta in dve služkinji. Njegova žena je bila v istem času v nekem hotelu. Fredrik gre v hotel in ko zagleda svojo ženo, jo ustrelil in nato še samega sebe. Poleg je stal policist, ki pa zločina ni mogel preprečiti, ker je Sydow prenatrlo streljal.

FRANCOZI ŽALUJEJO ZA BRIANDOM

Bruening in Braun sta brzojavno sporočila ministrskemu predsedniku svoje sožalje.

Pariz, Francija, 8. marca. -- Danes si je ogledalo truplo pokojnega francoskega zunanega ministra nad deset tisoč oseb. Njegovo samsko stanovanje je bilo polno cvetlic.

Ogromen šopek mu je poslal nemški poslanik von Hoesch.

V četrtek bodo odvedli krsto z njegovim truplom v slavno "dvorano ur" v zunanem ministrstvu, kjer je bila meseca avgusta leta 1928 podpisana Kellogg-Briandova pogodba, katere izključuje vojno kot sredstvo za uravnavo političnih sporov.

Nemški drž. kanceler dr. Bruening in ruski ministrski predsednik Otto Braun sta izrekla francoski vladi v dolgi brzojavki svoje sožalje.

SPOMIN NA KRISTUSOV ČUDEŽ

Jeruzalem, Palestina, 8. marca. Duhovnik Evarist Mader, ki izkopuje neko cerkev iz četrtega stoletja blizu Kafarnauma, je sporočil, da je najbrže našel sliko, ki predstavlja Kristusov čudež, ko je pomnožil hlebece kruha.

Slika predstavlja več hlebecev kruha, ki so vdelani v mozaik na tleh cerkve. Cerkev se nahaja po mnenju cerkvenih učenjakov na mestu, kjer je Jezus napravil čudež, ko je pomnožil kruh.

POZOR!

Vse one, ki so direktno ali indirektno zanimajo za zadeve Sakser State Bank, ki je sedaj v likvidaciji, opozarjamo, da nima razen državnega Bančnega departmanta ali examinera, nihče pravice dajati kakoršnekoli informacije glede Sakser State Bank. Če hoče kak vložnik oziroma upnik kako pojasniti, naj se obrne naravnost na naslov: Sakser State Bank (v likvidaciji) c. of Bernardini State Bank 36 Mulberry Street, New York City. Upati je, da bo prvi denar izplačan koncem tega meseca, ali pa zgodaj v aprilu. Bančni departament pa še ni natančno določil dne, Z dovoljenjem Bančnega departmanta bomo od časa do časa poročali v "Glasu Narodu" vlagateljem o nadaljnjih razvojih.

Glas Naroda

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Baker, President

L. Benedik, Treas.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Na celo leto velja list za Ameriko	Za New York na celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Na 70 let	Za inosemstvo na celo leto	\$7.00
Na 40 let	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno in praznikov.

Doplat brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovno pošilja po Money Order. Pri sprejemu kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejane bivalne naznari, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-3878

SVETOVNA REVOLUCIJA

Med Trockim, ki je bil svoječasn načelnik ruske rdeče armade, katero je tudi organiziral, ter med sedanjim boljševiškim voditeljem, Stalinom, je izbruhnil oster spor.

Pred kratkim je izdal Trocki knjigo, v kateri razpravlja o ruski revoluciji, v glavnem je pa vsebina knjige naperjena proti Stalinu.

Stalin je nedavno objavil, da bo v posebni knjigi Trockemu odgovoril. Razen z njim se bo pa bavil v svojem najnovejšem delu tudi z obojema, ki vladajo med sovjetsko Rusijo in zunanjim svetom.

Poglavitna razlika med Trockim in Stalinom je v stališču, ki sta ga zavzela napram svetovni revoluciji, katero naj bi proizvedli sovjeti.

Svetovna revolucija je bila cilj pokojnega Lenina ter je v nekem pogledu tudi cilj slehernega marksista.

Trocki očita Stalinu, da se je iznevil temu cilju, dočim Stalin tozadevne očitke odločno zavrača.

Pa poglejmo nekoliko, kakšni so izgledi za svetovno revolucijo.

Pred nekako tremi leti se je začel rušiti gospodarski sistem v kapitalističnih državah. Po civiliziranih državah je približno dvajset milijonov ljudi nezaposlenih.

Od vsepovsod se sliši o popolni izgubi zaupanja v socialno in gospodarsko organizacijo, pod katero živi svet izven Rusije.

Cloveku se zdi na prvi pogled, da so vsa ta dejstva ugledila pot za svetovno revolucijo, navzlic temu pa v Evropi ne smatrajo komunistične nevarnosti za resno.

Poglavitno pozornost vzbuja zaenkrat fašizem, ki je očitno nasprotje komunizmu.

Najlepša primera za to je Nemčija. Pred štirimi leti je prevladovalo splošno mnenje, da ideje komunizma najbolj uspevajo v narodih, ki so dospeli na rob propada.

Zmagalci se od vseh strani dobivali svarila, naj ne ravnaajo preveč trdo s poraženimi narodi, kateri se utegnejo navzeti boljševiških idej ter s tem pogubiti sebe in zmagalec.

Danes se pa ni več bati, da bi postala Nemčija boljševiška, pač pa obstoji nevarnost, da se vrže v naročje fašistu Hitlerju.

Po evropskih državah se več ali manj širijo fašistične ideje, dočim postaja "nevarnost" komunizma čedalje manjša.

Trocki je bil naprimer zatrdno prepričan, da se bo komunizem po revoluciji vkoreninil na Španskem, pa se je v tem svojem upanju varal.

Dopisi.

New York, N. Y.

Farani, vabim vas na občni zbor naše slovenske župnije. Udeležite se ga v kar največjem številu! Več glav, več misli. Vri se v nedeljo, marea 13. ob petih popoldne v naši cerkveni dvorani na Osmi.

Rev. Hijacint Podgoršek, župnik.

Brooklyn, N. Y.

V torek, 8. marea je umrl v Ridgewoodu (5825 Foxall Street) rojak Mr. Peter Petek v 58. letu starosti, po težki in mučni bolezni. Rojen je bil v Dobru pri Kamniku ter je že kot štirinajstleten deček šel po svetu. Pogreb blagopokojnika bo v petek, 11. marea, po cerkvenem opravilu v slovenski cerkvi Sv. Cirila, 62 St. Mark's Place, N. Y. C., ki bo ob 10. uri. Sprevod gre nato na pokopališče Sv. Trojice, kjer bo položeno v večnem počitku med drugimi rojaki. Njegovim preostalim naše iskreno sožalje.

Barberton, O.

Zadnjo soboto sem slučajno šel po Fourth Streetu, nekako ob osmi uri zvečer. Naenkrat začujem močno lajanje psov. Takoj sem si mislil, da morajo biti neke nepoznane v bližini, ki niso nič kaj dobrodošli, posebno ne tam kjer imajo tako izvrstne čuvaje pri hiši.

Takoj obrnem vso svojo pozornost temu nevarnemu lajanju, češ, da lahko opozorim ljudi na morebitno tihotapstvo. Komaj se pa nekoliko približam, da bi naslavljal opazoval ter močeno preprečil kaj nevarnega, ko začujem dokaj lepo peto podoknic, ki so jo peli naši "Javorničanje" na Mr. Jankovičevem poroču.

Takoj sem si mislil, zakaj ni tudi me ni narava podelila pevskega talenta. Grlo sicer imam zelo obširno, toda ne za peti. Seveda sem se nekoliko bližje pridrl ker sem vedel, da bo nekaj zanimivega. Po končani podoknici, odpre Mr. Jankovič duri, nakar povabi pevec v svojo hišo. Izgledalo je, da so "Javorničanje" zelo izkušeni v takih slučajih. Takoj, brez vsakega zadrževanja so zasedli veliko okroglo mizo, ki jim jo je odkazal Mr. Jankovič. Po nekaj minutah so bile nekatere njihove soproje poleg.

Mr. John Jankovič pa kot dober sodrudič "Javornika" je takoj poskrbel za okras mize, ter jo je obložil z izvrstno kapljico ohajčana.

Ko sem to opazoval, se pa kar naenkrat pripelje sedem avtomobilov ter se vsi vstavijo krog Jankovičeve hiše. (Ravnateljstvo da me ni eden povozil, ker sem pod oknom opazoval veselo družbo, on je pa svetilke ugasil, ko je zavil k hiši).

Takoj sem jih spoznal, da so Kenmore. In koliko jih je bilo. En čas sem jih štel, potem sem pa le gledal, kam bodo vsi ti gostje šli. No, gospa Jankovičeva dobro pozna veličino svoje hiše, ter je takoj aranžirala sedeže za vse goste.

Prišla se je dokaj živahna zabava. Predsednik "Javornika" je bil imenovan predsednikom "omizja". On je pa "fant" in v takih velikih družbah se mlad. Poleg njega je pa sedel orjaški korejčak kakih sedem čevljev visok in nad tristo funtov težkega mišičevja. Par ostrih pogledov na predsednika je pa slednji takoj izročil predsedništvu svojemu sopevu Jožetu. Sicer je naš slovenski korejčak Mr. Skvare iz Kenmore mirnega značaja, pa je vendar zelo uplival na prvega predsednika omizja.

Gospa Jankovič je med tem obložila vse mize z najokusnejšimi jedili; domače gnjati (Jankovič je v tej stroki zelo izvrsten), kranjske klobase, suha in sveža pečenka, doma posušen zelodec s hrenom, tri različne potice, raznovrstno sadje, slaščice in sam Volstead si ga vidi, kaj se vse drugega.

Predsednik je pozival navzoče da le v kratkih besedah vsak pove, kar ima nocoj najbolj pri srcu.

Nekateri so čestitali Mr. in Mrs. Jankovič ob 25-letnici zakona, drugi k rojstnemu dnevu, tretji so pa samo na zdravje pili, tako da se predsednik omizja ni bil prav na jasnem, kaj se pravzaprav krog njega vrši.

Ga. Bolha je povedala par zelo "vtešilih", ga. Garbor pa ni hotela, da bi jo kdo bital v Salah. Tudi ostale in ostali so pripomogli veseli družbi do še popolnejše zabave.

Med zabavo so zvenketale čaše, v kleti se je pokazala luč vsakih par minut.

Kot "firbec" sem tudi v klet nekoliko poskibil — ravno ko sta Mr. Jankovič in John novi sod natapala.

— Joj! — sem na tihem vzdiknil, — že drugi sod! Ubogi John!

Ohajčan je vzel za vedno slovo. Na vrsto je pa prišla Mrs. Katauba. Opazil sem tudi v kleti vse seših gnjati, da bi zadostovale še za šest današnjih depresij, ako bi tudi vsa ta družba ostala pri Janku.

Ko je Ohajčana nadomestila Katauba je postalo omizje še živahnje.

Pevski zbor "Javornik" je imel kar čez dvajset pevecov raznih glasov v mešanem zboru. Predsednik je do sedaj še vedno lepo obhvaloval veselo omizje, le dekletom se je zameril — in to na vse večne čase, ker jim ni dovolil, da bi v sprednji sobi igrale na klavir in plesale.

Na vse zadnje so pa predsednika le premagali ter mu naložili pokoro s tem, da je moral peti kar dvakrat zaporedoma, tisti kuplet: — Tae'ga osla pa še ne.

Kako moč ima tista bistro blazena Katauba, vam pa ne povem. Vem pa le, ako vidite rdečo, se vam, zdi, da je zeleno.

Ko so proti jutru peveci in gostje odhajali, vsa jo odkurila tudi jaz in moje Rešeto.

POPRAVEK.

V dopis iz Kenmore se je vrnila neljuba pomota. Veselica se vrši 2. aprila in ne 4. aprila, kot je bilo pomotoma poročano.

EVROPICI V KITAJSKI VOJSKI

Proti pričakovanju se je velika-potezna japonska ofenziva na Šanghaj popolnoma izjalovila. Japonski vrhovni poveljnik general Ujeda, je hotel s to ofenzivo stretni sovražnika in mu zadati smrti udarec. Bil je prepričan, da si Kitajci po njem ne bodo več upogabili. Toda kakor je v začetku kazalo, da bodo imeli Japonci uspeh, se je pozneje sreča pred Šanghajem obrnila na kitajsko stran, čeprav ima kitajska armada manj težkih topov kakor Japonci in čeprav Kitajcem popolnoma manjkajo tanki in so le slabo preskrbljeni z letali. Treba je priznati, da so ravnali Kitajci pri protinapadu na japonske postojanke na moč previdno. Izvabili so bili Japonce na ozemlje, ki je bilo podminirano in so pogladi njihove tanke v zrak. Potem pa so se tako približali japonski vojni črti, da ni mogla japonska artiljerija obstreljevati kitajskih postojank, ne da bi pri tem streljala v jarke svojih lastnih vojakov.

Po vsem, kar se je slišalo o kitajski vojski v zadnjih letih skoraj ni bilo računati z energičnim odporom Kitajcev, ki jih je dolgotrajna meščanska vojna s koro zmrnila v medsebojnom klanju. — Toda nastaja vprašanje, ali se niso Kitajci prav v tej krvavi notranji vojni naučili potrebne slege in discipline proti skupnemu zunanemu sovražniku? Do neke mere bo res tudi to. Ampak mnogo važnejše je vsekakor dejstvo, da razpolaga kitajska vojska danes z ogromnim številom evropskih organizatorjev.

Po prevratu v usiji 1. 1917. se je umaknilo mnogo članov bivše ruske vojske pred rdečim terorjem na Kitajsko. Častniki so vstopili v kitajsko službo in so bili na razpolago kitajskim generalom. Solovjev, bivši gardni kapetan pokojnega vojskovodje Nikolaja Nikolajeviča, je postal celo vojaški svetovalec krščanskega maršala Fenga. Baže gre samo njemu hvale, da je imel Feng v borbi proti nankinški vladi tako lepe uspehe.

Kitajska vojska pa ne šteje v svojih vrstah samo ruskih elementov, ampak tudi pripadnike drugih narodov.

General Sutton, angleški častnik, ki je izgubil v svetovni vojni desno roko, zaradi česar je postal zelo popularen, je takisto vstopil v kitajsko armado. Izročili so mu poveljstvo v polku maršala Čang-tsolina. Tam je napredoval do časti načelnika generalnega štaba. Kako se je angleški general priljubil kitajskemu vojaštvu, priča anekdota, ki pripoveduje o porušeni nekega Kitajcem svetega zidu. Vojaštvo se je upiralo podrediti zid zaradi njegove "nedotakljivosti". To so sporočili Suttonu, ki je prišel osebno k oddelku čet, nakar so vojaki pod njegovim poveljem storili kakor jim je bilo ukazano.

Kitajska vojska šteje poleg tega tudi nekaj bivših nemških častnikov. Polkovnik Bauer, eden prvih sodrudičkov maršala Hindenburga

v svetovni vojni, je popolnoma reorganiziral vojsko maršala Čang-Kaišeka. Komaj je svoje delo dovršil, pa ga je pokosila smrt. Njegov naslednik je postal general Wetzel, ki je v svetovni vojni zavzel odlično mesto v nemški vojski. General Wetzel je bil isti, ki je napravil načrt za pohod Čang-Kaišekovi čet proti rdečim kitajskim oddelkom.

Vojaški strokovnjaki niti najmanj ne dvomijo, da je trdovratna obramba Šanghaja sicer fizično delo kitajskih vojakov, katere pa vodi glave evropskih častnikov.

LEVIATHAN PO DOLGEM ČASU ZOPET V SVOJI DOMOVINI

United States Lines so objavile, da bo začel Leviathan zopet vršiti prekoceansko službo. Iz New Yorka bo odplul 26. aprila ter bo potoval mimo Anglije in Francije do Bremena v Nemčiji.

Veliki ekspresni parnik, ki pluje sedaj pod zvezdasto zastavo, je eden izmed treh ogromnih parnikov, ki so bili zgrajeni v Nemčiji, pa vozijo sedaj vsi pod drugimi zastavami. Leviathan bo pri tej priliki po dolgih letih zopet despel v deželo, v kateri je bil zgrajen. V Bremenu bode parnik prirejen svečan sprejem.

Na svojih rednih vožnjah se bo Leviathan najprej ustavil v Plymouthu, Anglija, in soglasno s podpredsednikom P. V. G. Mitchellom, se vrše pogajanja, da bi se ustavil tudi v Franciji, bodisi v Havre ali v Cerbourgu.

Sprva so nameravali poslati Leviathana v Hamburg, toda voda v tamošnjem pristanišču ni dovolj globoka, za tako ogromen parnik.

V Hamburgu se bosta pa ustavljala dva velika parnika United States družbe, namreč Manhattan in njegov dvojnik, ki še nima imena in ga grade v Camden, N. J. Razen teh dveh bosta pristajala tam parnika President Roosevelt in President Harding ter brodovje Baltimore Mail Steamship Company.

United State Shipping Board je bil dal Leviathana popolnoma preopremiti za transatlantiško potniško službo. Tozadevni stroški so znašali približno deset milijonov dolarjev. Zadnja tri leta so ga kontrolirali privatni ameriški državljani. Po vsem svetu je znan kot zastavna ladja ameriške trgovske mornarice in kot največji ameriški parnik. Upati je, da bo vršil svojo novo službo dobro in brezhibno.

Ojačajte oslabele organe

Ljudje, ki imajo oslabele organe dobe v Nuga-Tone čudovito zdravilo za pridobitev nove moči in življenja. Nuga-Tone ojača tudi oslabele živce, mišice, prebne glavod in otonik. Pomaga otonik in nevarnim tveganjem, očisti život bolezenskih gliv in odpravi zaprtost, zadržane nevarnosti in druge bolezni. Prav gotovo si nabavite steklenico Nuga-Tone, da na prodaj v lekarnah. Ako ga lekarnar nima, recite mu, naj istega nabavi za vas od trgovca na debelo.

Peter Zgaga

Aristide Briand je mrtav. Francoski sicer žalujejo za njim, v gozovnem oziru se je pa oficijelna Francija ob njegovi smrti globoko oddahnila.

Z Briandom lega namree v grob edini državnik, kar jih je imela Francija v zadnjih sedemnajstih letih, ki je dal semptat tudi Nemčiji prav. Ponosna Francija pa ni še toliko napredovala, da bi mogla kaj takega voljno prenesti.

Kitajci in Japonci so se nekoliko pomirili.

Ne vem, sicer, kako bo jutri ali pojutrišnjem. Vrag je namreč, kadar se vrši boj za ideale.

Zaenkrat je ideal Japonske Mandžurija s svojimi neizmernimi naravnimi bogastvi in na kitajsko tržišča, kamor bi zamogla izvažati vso preobilico svojih izdelkov. Zaradi tega idealov teče kri v potokih, in na milijone ljudi trpi pomanjkanje.

Oh, kako je vendar svet idealen.

Nekateri sodniki so jako strogi in zelo samozvestni.

Za pričo je bil pozvan preprosti delavec, in sodnik ga je osorno vprašal:

— Pravite da ste bili vso noč doma. Ob kateri uri je bil izvršen vlom?

Delavec je nekoliko pomislil in odvrnil: — Mislim, mislim...

Naprej je bil mogel, govoriti, kajti strogi sodnik mu je presekal besedo, rekoč:

— Meni je popolnoma vseeno, kaj vi mislite. Povejte mi, kar veste.

— Žal mi je gospod sodnik — je odvrnil pričealec. — Jaz namreč ne morem govoriti, če ne mislim. Vi ste že lahko kaj takega zmožni, kajti vi ste hodili v šolo, dočim jaz nisem študiral.

Pa naj bo za pridavek ena o Kraševcu, ki je sicer že splošno znana, pa je baže zanimiva in resnična.

Zanimivo stvar človek rad večkrat sliši, če je prav povedana, seveda.

Kraševce se je z oslom vračal proti domu, sredpota se mu je pa zveržina spuntala in ni hotela ne naprej, ne nazaj.

Osel je pač osel, niso mu zastoj dali takega imena. Preganjaj ga je s polenom in s čebadam, toda osel se ni ganil.

Kraševce se je zdelo, kot da se je z vsemi štirimi v trilo cesto zakopal.

S trpentinom ga namazi s trpentinom — mu je svetoval ljudomski gostilničar ob cesti. — Na, tukaj imaš steklenico trpentina, pa ga namazi.

In Kraševce ga je namazal. Ko je osel začutil trpentin na občutljivem mestu, je svignil ko strela po ravni cesti.

Kraševce pa za njim seveda. Ni toliko časa ni imel, da bi vrnil gostilničarju steklenico, v kateri je bilo še pol pajnta trpentina.

In tako sta divjala in divjala, toda osel je bil hitrejši od Kraševca. Že po preteku četrte ure ni mogel pomagati. Toda Kraševci so pametni ljudje. — Če je oslu pomagal trpentin, zakaj bi meni ne — si je mislil in je sebi tako pomagal kot je oslu pred četrto ure.

Hitro ga je dohitel. Divjala sta in divjala, in Kraševce se je zdelo, da sta bila kaj kmalu poleg domače hiše.

Preplašena gospodinja je stala na pragu, čudeč se, kaj pomenja ta divja gonja. Osel, ki je v govtih ozirih pametna žival, je obstal.

Kraševce si je mislil: — Strela, zakaj nisem istočasno namazal osla in sebe. Četrto ure je razlike. Toda ni mogoče pomagati.

Ni porajal na osla, ki je žalostno rigal pred domačo hišo, ampak je dirjal naprej in klical nazaj svoji boljši polovici:

— Žijena, sprav nosla u štalo, jez mourm še kvort ure naprej tje!

KNJIGE
VODNIKOVE
DRUŽBE
za letos so
razprodane

ZA
DRUGO LETO

IZDA PA DRUŽBA ZOPET
ŠTIRI KNJIGE in sicer —
VODNIKOVO PRATIKO za leto 1932,
DVE PRIPRAVEDNI IN ENO POUČNO
KNJIGO. — Članarina stane samo \$1.—
in kdor nam torej pošlje \$1.— do konca
marea 1932 bo prejel te knjige iz
starega kraja, kakor hitro bodo gotove.

"GLAS NARODA" 216 West 18th St., New York, N. Y.

DRUŠTVA
KI NAMERAVATE PRIREDITI
VESELICE,
ZABAVE
OGLAŠUJTE

"GLAS NARODA" ne čita samo vaše
članstvo, pač pa vsi Slovenci v vaši okolici.

CENE ZA OGLASE SO ZMERNE

150 strani
dobrega čtiva
Cena 50 centov

Ni še prepozno, da
dobite Vaš izvod
Koledarja za 1932.

Pošljete naročilo še danes na

Slovenic Publishing Company
216 West 18th Street New York

VEMO, DA BOSTE ZADOVOLJNI

KRATKA DNEVNA ZGODBA

MIHAIL ZOŠČENKO:

DOGODEK

To se ve, — o tem ni treba posebej govoriti. — otroci so nam neobhodno potrebni. Brez njih ne bi bilo države. Otroci so naše nasledstvo, zamena, lahko rečem. Nasa nada so in mi računamo nanje. Odrasli se nikakor ne morejo ločiti od svojih mesečnih naved. Toda naši otroci, ki bodo neke postali odrasli, bodo prav gotovo kravnali to našo mesečansko nekulturnost.

Ne gre torej drugače, otroke moramo nositi dobesedno na rokah. Težiti jih moramo vsakega malčeta in noske jim moramo brisati. Ne glede na to, ali je otrok naš ali je od koga drugega, nam povsem tu.

In kakor nalašč, na to dejstvo pri nas vse premalo pazijo.

Spominjamo se dokaj originalnega dogodka, ki se je zgodil pred našimi očmi v vlaku, malo pred Novorosijskom.

Skoraj vsi, ki so sedeli v tistem vagonu, so potovali v Novorosijsk.

In med drugimi je potovala v vagonu tudi mlada žena z otrokom. Na rokah ga je držala in sta potovala.

Potovala sta v Novorosijsk. Najbrže je njen mož služil v kakih tovarni in sta zdaj šla k njemu.

Evo, ona potuje k možu. Vse je, kakor se spodobi: in rokah ima otroka, na klopi pa košarico in cutilico. In tako potuje v Novorosijsk.

K možu potuje v Novorosijsk. In otrok v njenem naročju je precej glasen. Dere se in dere kakor otročen. Videti je, da je bolan. Kakor se je kasneje izkazalo, ga je prišel med potovanjem boleti želodec. Mogoče je jedel nezrelo sadje, ali pa je kaj takega izpil, dejstvo je, da ga je spetoma prišlo. In zdaj se dere.

Izkratka — malček. Nič ne ve, čemu in zakaj ga boli želodec. Koliko let ima? Tri ali pa samo dve. Če nimaš sam otrok, težko ugotoviš, koliko let ima takle predmet. Vsekakor, pa je pionir (konstitucijski podmladek, nekako rečeš skavti). Na prsih ima tako lepo rdečo prtiček.

In evo, ta malček gre s svojo materjo v Novorosijsk. To se ve, v Novorosijsk gresta in sam vrag mu je spetoma postal to bolezen.

In zaradi te bolezni vsako minuto zastoka, ječi in zahteva zase vsaj merico pozornosti. In seveda, tudi svoji mami ne da dihati. Dva dni ga ne odloži iz rok in spati ne more in čaja ne more piti. In tedaj se pred postajo Lihny obrne k potnikom:

— Oprostite, — pravi, — oprostite mi moje prošnje in popazite malce na tega mojega črvička. — Stikla bom na postajo Lihny, vsaj juho bi rada pojedla. — Jezik, — pravi, — se mi suši in se prijemla neba. V Novorosijsk grem, — pravi, — svojemu možu grem.

Potniki se kajpak trudijo, da ne bi gledali tja, odkoder ta glas prihaja, obračajo se — dere se in veka, zdaj se pa še ukarja z njim, si mislijo. In če se vobče ne vrne ponj. Kdo ve, marsikatera mamič dandanes stori tako.

In seveda ne sprejmejo.

Toda med drugim potuje tudi neki državljani, mešan, kakor je videti. S čepico, v kožnatem suknuju in seveda v sandalah.

In ta pravi publiki takole:

— Da vam odkrito povem, kar težko vas gledam. Kakšni ljudje ste vendar, čudim se vam. Ne smete biti tako ravnodušni državljani! Mogoče mati pred našimi očmi strada, malček ji daje toliko posla, da niti jesti ne ulegne, vi pa obračate svoje gobce od teh za skupnost važnih stvari. Ali ni tako, kakor če bi se odpovedali socializmu?

Oni pravijo:

— Če je tako, pa kar ti popazi na črvička. Vsak potepuh bi nam že v spalnem vagonu rad čital udvodne članke!

On pravi:

— Čeprav sem, samec in čeprav bi rad spal, in čeprav to vobče ni moja stvar, da bi kaj takega prezeval nase, za otroško vprašanje imam vendarle nekaj razumevanja.

To reši vzame otroka v naročje.

Je, ga ziblje in zabava s prstom.

Mlada žena se mu prav lepo zahvali in na postaji Lihny stopi iz vagona.

Gre na postajo in potem v bulet in je dolgo ni nazaj. Vlak stoji deset minut. Teh deset minut mine in prvi signal za odhod je že dan. Službojuči uradnik maha z rdečo čepico. Nje pa ni...

Vlak se že premika, že drči po tračnicah, mlade matere pa ni.

V vagonu se odigravajo vsakojaki prizori. Nekateri se odkrito hohotajo, drugi prijemajo za zaslon zavoro in hočejo vstaviti vlak.

Tisti pa, ki ima sandale, je blede ko pasji sin in prav nič več se mu ne da spati.

Malčka drži na kolnih in raznovrstne nasvete posluša.

Nekateri mu nasvetujejo, naj na svoje stroške odpošlje brzojavko, drugi pa pravijo: peljite ga do Novorosijska in oddajte v GPU. Če ga tam ne bodo hoteli vzeti, da boste pač morali posnoviti.

Malček pa med tem veka, ječi in se ga krčevito drži.

Dve grozni uri minevata, napeljed pa se vlak ustavi na veliki postaji. Oni v sandalah pograbi svojega malčka in hoče oditi na peron, v oddelku GPU. Tedaj pa vagona plane v vagon mlada mamičica.

Oprostite, — pravi, — Komaj sem snedla vročo juho, me je namah prevzela taka zaspianost, da sem šla v sosedni vagon in malce vadmala. Dva dni se nisem spala.

In vzame svojega črvička in ga peštuje.

Oni v sandalah pravi:

— Preej netaktno je to vaše postopanje, državljanka! Toda naj bo, zdaj ste se naspali in mi lahko odstopite svoj položaj. Otroci so naše nasledstvo, naša zamena, lahko rečem, in nič nimam proti temu, da včasih kdo popazi nanje.

Tedaj prasne ves ves vagon v vesel smeh. In vse se v splošno zadovoljnost konča.

(Iz rusčine B. Z.)

NAZNANILO!

Prošnji Mr. Frank Sakserja za parobrodno agencijo so ugodile razne parobrodne črte. Parobrodna agencija bo poslovala pod imenom —

Atlantic Travel Bureau

in sicer v poslopu:

73 CORTLANDT STREET, NEW YORK CITY

Tvrdka se bo bavila s potniškim zadevam, poleg tega bo pa tudi pošiljala denar v Jugoslavijo in v druge dežele.

Ker mora tvrdka rešiti še nekaj podrobnosti, predno začne poslovati na 73 CORTLANDT STREET, opozarjamo rojake, naj se v vseh zadevah potovanja oziroma pošiljanja denarja, zaenkrat obračajo na —

ATLANTIC TRAVEL BUREAU, c. of Glas Naroda, 216 W. 18th Street, New York City. — Vsem tozadevnim vprašanjem bo posvečena takojšnja pozornost.

DUŠEVNO ŽIVLJENJE ŽUŽELK

Moderna znanost je povsem spremenila naše nekdanje naziranje o žuželkah. Nekoe so jih postavljali v vrsto živali na razmeroma nizko stopnjo, a že njihovo visoko razvito družbeno življenje bi moralo govoriti tudi za visoko razvit intelekt, ki morda ni last posameznih živali kot takšne, pač pa vse kolonije.

Najnovejši poskusi pa so pokazali tudi pri posameznih živalih zadržanje, ki ga je treba označiti za tako jasn izraz razumnosti, kakršne ne bi iskali niti pri visoko razvitih sesalcih. Posebno zanimiv je poskus, ki ga je izvršil dr. Frank Lutz z naravoslovnega muzeja v New Yorku.

Vzel je ličinke neke muhe, ki živijo v vodi in si tu gradijo kokonoz podobna domovanja. Kokoni sestojijo iz svilnatih nitk in jih ličinke ene vrste utrdijo s peščenimi zrnci in podobnim, druge pa z majhnimi koščki listov, vejic itd.

Dr. Lutz je postavil sedaj ličinke, ki gradijo s peščenimi zrnci itd. v vodo, v kateri so bili koščki gnjivega lesa, listja in podobno, ličinke druge vrste pa v vodo s samimi peščenimi zrnci, kamenčki itd. Milijon letja so ličinke prve vrste druge vrste gradile izključno s svojim običajnim materialom in razmere, v katerih jih je postavil raziskovalec, so bile prilično podobne, v kateri bi se našel Hotentot, ki bi ga nenadoma prestavili na Groenland in bi od njega pričakoval, da si bo začel graditi snežno hišo kakor Eskmi.

A vendar so ličinke prebile to težko preizkušnjo. Zgradile so si domovanje s povsem neobičajnim materialom in podedovana navada se je kazala le v tem, da so ličinke, ki gradijo običajno s peščenimi zrnci, razgrizle liste v drobne koščke, ličinke, ki gradijo s listjem, pa so dajale prednost kamenčkom bolj podolgovate ali široke oblike.

Drug ameriški raziskovalec, Rau, je v gnezdo določene vrste os položil ose iste vrste, toda iz drugega gnezda. Domačinke niso storile tujki nič zalega, lahko se je v gnezdo tudi stalno naselila. V nekem primeru je Rau celo opazoval, da so ose ranjeno tujko iste vrste skrbno negovale, dokler ni ozdravela.

Da bi ugotovil, kako daleč sega simpatija za žuželke iste vrste, je Rau položil v neki osir mrtvo oso, ki je že več let ležala v muzeju, in sicer v ozračju, ki je bilo nasičeno z duhom po kreozotu. Večina domačink se za čudnega gosta sploh ni zmenila, nekatere so se malo razburile, a so ga kmalu ostavile in le neka samica je nenavadno dišeče truplo napadla in ga raztrgala.

Čisto drugače pa je bilo, če je v gnezdo postavil ose druge vrste. Vse je planilo nanjo in če ni pravočasno utekla, je bilo kmalu po njej. Tudi če je postavil mrtvo, po kreozotu dišečo oso druge vrste v gnezdo, je vse skočila nanjo.

ROMAN RUSKEGA DEKLETA

FRANCOSKO SPISAL CLAUDE ANET

28

Arijana ga je odločno zavrnila. Nataša jo je poznala po videzu in zdela se ji je čedna in prikupna.

Arijana pa je rekla s svojo običajno odločnostjo:

— Prav nič me ne mika, da bi ugodila radovednosti tvojih prijateljev. Čemu me bojejo videti? Ker sem tvoja ljubica? Hvala, nisem za semenj. Sploh pa želim, da ne govoriš o meni.

Z Natašo pa je Konstantin vendarle govoril o njej. Čim bolj se je spor med njima poglabljal, tem večja je bila njegova potreba, da bi z nekom govoril o teh vprašanjih, ki so ga tako vznemirjale. Ni izrazil nikakih osebnih namigovanj na svojo ljubico, ampak govoril na splošno o ruskih dekletih sedanjega pokolenja. Nekega dne ji je dejal:

— Ali ste že slišali o zvezi svobodne ljubezni, ki obstaja skoraj povsod v višjih razredih dekliških gimnazij, zlati na jugu, v Kavkazu? Na svojih potovanjih sem nedavno srečal mlada dekleta, ki so mi razložila pomen in smoter takih zvez. So zares čudne. Ta dekleta, po večini krepkega duha, si domišljajo, da je Rusija poklicana, podeliti svetu novo civilizacijo, zato morajo najprej pasti vsi predsodki, ki tlačijo človeštvo preko trideset stoletij. Te male revolucionarke izjavljajo, da je devišstvo najbolj brezmiseln in poniževalen predsodek. One ne govorijo: Po katerih določilih zahtevate od mladih deklet, da morajo stopiti v zakon brezmadežna? — Ker na ta način bi se jim vsililo v razpravljanje vprašanje zakona, toda o zakonu so že davno zaključile svoje razprave in ga odklonile.

Ampak poredko: Ženska ima prav tako pravo, svobodno razpolagati s svojim telesom, kakor moški. Če ji prija, ga bo uporabila, da obogati svoje izkušnje, ali v svoje veselje ali v povečanje svojega ugodja; — skratka, razpolagala bo s svojim telesom izključno po svoji volji, in kadar se ji bo hotelo. V ljubezenskih zadevah ni postavljati. — Vidite, take lepe teorije se porajajo v njihovih mladih glavah. Teorije, o katerih ne bom dalje razpravljaj. Samo eno bi rad vedel: kje je točka, pri kateri stopijo te teorije v nasprotje s prakso? Najrazumnejša med temi dekleti si štejejo baje v čast, da se udajajo brez ljubezni in celo brez užitka, hoteč dokazati svojo samostojnost. Tako daleč jih zavaja neizprosna logika. Sebe tedaj so uverjene, da so dejanska premagale zaničevani predsodek in ne samo v besedah. — Ta dežela je v resnici neizčrpna zakladnica izrednih prispevkov za zgodovino mravnosti sedanjih časov.

— Dobro, toda če katera izmed teh tako razumnih in izpreverjenih deklet naleti na pravega moškega, je konec vseh teorij in postane sužnja. Ali niste sami nedavno nekaj takšnega izkusili? To vam je bolj znano kakor meni. Jaz sem bila neizkušena goska, ki sem se poročila in tudi to ni bilo prav. Če bi imela hčerko, kako neki bi jo vzgojila? Mislim, da bi vadljala. Teh stvari ne jemljem tako resno kakor vi. Življenje je tako težavno, da ne morem vnaprej obsoditi one, ki iščejo izhoda iz vsega tega zla.

Treba je povedati, da sta se Konstantin in Nataša videla samo pri njeni skupni prijateljici. Dasi je bil mladi ženi prijateljski naklonjen, je ni do sedaj obiskal, boječ se, da se ne bi njuni odnošaji razvili v drugačno obliko. Čutil je, da ni ravnodušen do Nataše, in prevzela ga je blagodejna misel, da bi ntegnil najti pri Nataši miren pristan, kamor bi se zatekel, ako bi se mučeni boj z Arijano poostiril in bi ga prisilil, da jo zapusti.

Zakaj včasih je bil izredno huda na Arijano. V trenutkih jeze, ki jo je tako rada vzbujala v njem s svojim hladnim cinizmom s katerim je o sebi govorila, se je Konstantin večkrat vprašal, kako more prenašati življenje s to malo in že pokvarjeno Arijano, ki je bila vkljub mikavni mladosti in čarnu svojega duha zlobna do dna duše?

Morda ga je vezalo nanjo tisto čudno nagujenje, ki ga ima človek do vsega, kar je

neznano? Ali je bil strah pred grozečo praznino, ki bi jo nadomestila? Morda pa je na poti svojega življenja prispel do točke, ko človek ne mara dati iz rok, kar ima, boječ se, da ne bi našel boljšega nadomestila? Konstantin se je večkrat tako izpraševal, toda poglabljajoča se prisrčnost med njima in Natašo ga je vselej potolažila, e je le hotel, pa bi imel takoj novo, dražestno ljubico. In zavest, da ženskam se ugaia, kar je ugotovil pri Nataši, ga je navdala z novo samozavestjo v boju z Arijano in um vrnila prejšnjo hladnokrvnost.

— Kaj pa, — se je vprašal, — če jo obdržim vkljub vsem žalitvam, vkljub izprijenosti in vkljub temu, da se se meni včasih zamrzijo? Tedaj naju spaja nova, dražestna vez. Kakšen ljubezenski napoj mi je natočila ta mala čarovnica?

Vendar pa se vkljub temu ni hotel navezati na Natašo in zato jo je poredkoma videl. Sam sebi se je torej čutil, ko je brez pomisleka zaklical njen naslov kočijažu, ko ga je zapeljal izpred gledališča.

Priljučna okna hiše, v kateri je Nataša stanovala, so bila razsvetljena. Služkinja ga je peljala v veliko, bolj skromno opremljeno sprejemnico. Nekaj minut pozneje je vstopila Nataša.

Imela je na sebi belo domačo obleko, okrog pleč pa lahke, pisan šal. Temni razpuščeni lasje so ji obrobljali otroški obraz. Radostno ga je gledala s svojimi rjavimi, smejočimi se očmi. Prožila je Konstantinu obe roki, stopila tik njega in rekla s svojim mehkim, blagodejnim glasom, ki mu je bil že tako domač:

— Kakšno presenečenje ste mi pripravili s svojim obiskom! Gotovo vas je privedla senkaj kakšna drama vašega življenja? — Zakaj me niste obvestili po telefonu. Pripravila bi vam bila dostojnejši sprejem in bi se bila v vašo čast tudi počesala. Pojdite iz te sobe. Mrzlo je tu in preveč svečano. Pridite v mojo sobo.

Prijela ga je za roko in ga peljala v majhno sobo, kjer je ob steni stal divan. Kmalu je stal na mizi samovar in prijetno čimel. Majhna mizica se je napolnila s sladčicami, sadjem, medom in bonboni. Nataša je sedla poleg njega. Če se je magnila naprej, je videl začetek njenih mladih grudi. Rahla venjava je puhtela od nje. Bil je srečen, odrešen, daleč od vsakdanjih bojev, v nežnem nastroju z rahlo primieso čutnosti. Prijel je mlado ženo za roko in jo večkrat nesel k k ustnom. Govorila sta nepretrogoma in veselo o vsakojakem. Nataša, ki ga je opazovala, ga ni nadlegovala z radovednimi vprašanji. Čas je mineval, ne da bi opazila. V poznem večeru je Konstantin potegnil k sebi Natašo in jo objel; poljubil jo je na tilnik, ona pa se je slabotno upirala.

— Kaj delate? — je rekla in pristavila s tihim glasom: — Bojim se.

NADALJEVANJE SLEDI

Ljubiteljem leposlovja

Cenik knjig vsebuje mnogo lepih romanov slovenskih in tujih pisateljev. Preglejte cenik in v njem boste našli knjigo, ki vas bo zanimala. Cene so zelo zmerne.

Knjigarna "Glas Naroda"

Knjigarna "Glas Naroda"

216 West 18th Street

New York, N. Y.

POVESTI in ROMANI

Splošna Knjižnica:

(Nadaljevanje.)

Stev. 39. La Boheme	90
St. 47. Misterij duše	1.—
Stev. 48. Tarzanove življ.	90
Stev. 49. Tarzanov sin, trd vez ..	1.20
St. 50. Silka De Graye	1.20
St. 51. Silke balade in romane ..	90
St. 54. V mežini	1.—
St. 55. Namisljeni bolnik	90
St. 56. To in onkrat Sotile	90
St. 57. Tarzanova mladost, trd vez ..	1.20
St. 58. Glad (Hamsen)	90
St. 59. (Dostojevski) Zapiski iz mrtvega doma, I. del	1.—
St. 60. (Dostojevski) Zapiski iz mrtvega doma, II. del	1.—
St. 61. (Golar) Bratje in sestre ..	75
St. 62. Idijot, I. del (Dostojevski) ..	90
St. 62. Idijot, II. del	90
St. 61. Idijot, III. del	90
St. 63. Idijot, IV. del	90
Vsi 4 deli	3.25
St. 66. Kamela, skozi uho sivance, veseloigra	45
Slovenski pisatelji II. z.:	
Potrčna povest, Moravske slike, Vojvoda Pero i Perica, Črtice	2.50
Tigrovi rohje	1.—
Tik za fronto	70
Tatje, (Bevke), trd vez	75
Tri indijanske povesti	90
Tunel, soc. roman	1.20
Treptiski oddih	50
Turki pred Dunajem	30
Tri legende o razpeli, trd vez ..	65
Tri rože	80
Tisec in ena noč:	
I. zvezek	1.30
II. zvezek	1.40
III. zvezek	1.50
3 KNJIGE SKUPAJ	3.75
Tisec in ena noč (Rape) vez, mala izdaja	1.—
V kromljih inkvizicijah	1.20

ZBIRKA SLOVENSKE POVESTI

1. zvezek: Vojnovir ali poganstvo

2. zvezek: Hudo brezdnje

3. zvezek: Vesele povesti

4. zvezek: Povesti in slike

5. zvezek: Študent naj bo. — Naš vsakdanji kruh

Veliki inkvizitor

Vera (Waldova), broš.

Vojska na Balkanu, s slikami ..

Vrubar, (Rabindranath Tagore), trdo vezano

Vrubar, (Rabindranath Tagore), broširano

Volk spokornik in druge povesti ..

Volk spokornik in druge povesti ..

Vsi njegovi repatice, roman, 2 knjgi ..

Vojni, mir ali poganstvo, I. zv.

V pustih je šla, III. zv.

Valentin Vodnika izbrani spisi ..

Vodnik svojemu narodu

Vodnikova pratika I. 1927

Vodnikova pratika I. 1928

Vodniki in prepovedi

Zmisel smrti

Zadnje dnevi nesrečnega kralja ..

Za krubom, povest

Zadnja kmečka vojska

Zadnja pravda, vez

Zgodovina o nevidnem človeku ..

Zmaj iz Bosne

Življenje slov. trpina, izbrani spisi ..

Alešovec, 3. zv. skupaj

Zlatokopi

Ženin naše Koprnice

Zlata vas

Zlato in konec god. Pavle

Zbirka narodnih pripovedk:

I. del

II. del

Znamenje štirih (Doyle)

Zgodovinske anekdote

Z ognjem in mečem

Zločin in kazni:

I. in II. zvezek

vezana

Zgodbe Napoleonovega huzarja ..

vezana

Zgodbe zdravilca Moznika

Zlati pasnik

SPISI ZA MLADINO

(GANGI)

3. zv. trdo vezano, Vsebuje 12 povesti

4. zv. trdo vezano, Vsebuje 8 povesti

5. zv. trdo vezano, Vinski brat

6. zv. trdo vezano, Vsebuje 10 povesti

Cyran de Bergerac, Herična komedija v petih dejanjih. Trdo vezano

Edela, drama v 4. dej.

Gospa z morja, 5. dej.

Lokalna železnica, 3. dej.

Marta, Slemenj v Richmondu, 4. dejanja

Ob vojski, Igrokaz v štirih slikah ..

Tončkovne sajne na Miklavšev večer, Mladinska igra s petjem v 3. dejanjih

R. U. R. Drama v 3. dejanjih s predigro, (Čapek), vez.

Revizor, 5. dejanj, trda vezana ..

Veronika Deseniška, trda vez

Za kriz in svobodo, Igrokaz v 5. dejanjih

Ljudski oder:

4. zv. Tibotape, 5. dejanj

